

[Indenrigsministeren.]

Mennesker er jo nu en Gang ikke saa gode, som vi burde være, og det er Valgkandidater og politiske Ledere heller ikke, saa jeg nærer en alvorlig Frygt for, at en saadan Konsekvens vilde indtræde.

„Ja, men, vil man saa sige, det kunde man jo undgaa ved samtidig med Overgangen til det rene Amtsvalg at kræve Listeopstilling. Ja vel, Rigtigheden heraf skal jeg ikke bestride, men Erfaringerne fra 1920 har lært os, hvilke Vanskeligheder der heraf følger, og derfor skred man jo ogsaa straks ved den første Revision af Valgloven til at aabne Adgang til at komme bort fra Listeopstilling. Desuden vil Overgang til Forholdstalsvalg i Amtskredse med Bortfald af Opstillingskredsene ikke aabne Mulighed for at imødekomme det Ønske, som overordentlig mange Vælgere nærer: at naa til en Reduktion af Folketingets Medlemstal, thi Amtskredsene vilde, forudsat et mindre Medlemstal i Folketinget end det nuværende, blive for smaa som Valgomraader. Der vilde, om dette forsøgte, gaa for store Minoriteter til Spilde.

Man kunde da sige, at saa maa der indrettes det fornødne Antal Mandater til Udligning, saaledes at Mindretallene derigennem kan komme til deres Ret; men dette vilde jo bevirke, at endnu færre Mandater blev til Disposition for Amtsvalgene, og jo færre Mandater der her bliver, des større vil de urepræsenterede Minoriteter blive, og des flere Landsmandater vilde der kræves.

Ved alle de Valglovsrevisioner, der er foretaget, er Resultatet blevet, at Folketingets Medlemstal er forøget. Jeg mener, der er god Føje til at ønske — i Overensstemmelse med, hvad der, som sagt, er Tilfældet i meget talstærke Kredse i Befolkningen —, at Tallet nedsættes. Det er utvivlsomt meget rigeligt. Jeg tror ikke, at Tingets Arbejdsduelighed eller Arbejdshastighed vilde formindskes, hvis Medlemstallet formindskes — indenfor rimelige Grænser naturligvis —, og derved vilde jo ogsaa opnaas en Besparelse paa Rigsdagens Udgiftsbudget, som er overordentlig ønskelig. Ogsaa det har været et Moment, som er gaaet ind under de Overvejelser, der har resulteret i dette Lovforslag.

Lovforslaget gaar ud paa, at Landet inddeles i 7 Omraader eller Storkredse: København-Frederiksberg, Sjælland, Lolland-Falster, Bornholm, Fyn, det sydlige Jylland og det nordlige Jylland, og disse 7 Omraader deles i 80 Valgkredse, i hvilke Valget foregaar som Enkeltmandsvalg. Disse

80 Kredse gøres, saa nær som praktiske Forhold tillader det, lige store i Indbyggertal. Lovforslaget er ledsaget af en Række Tabeller, og i Tabel I vil man finde angivet Indbyggertallet i Gennemsnit pr. Kreds i hvert af de 7 Omraader.

I Grundlovens § 32, 3die Stykke, er det krævet, at Kredsinddelingen skal ske under Hensyn til Vælgertal og Befolkningstæthed. At dette Hensyn er fastsat i Grundloven, var for sin Tid særdeles rimeligt, men efter at Indbyggertallet her i Landet er øget og Befolkningstætheden er øget, virker de to Faktorer i stigende Grad imod hinanden, saaledes at begge Hensyn er sket Fyldest, naar Fordelingen foregaar efter Indbyggertal. I Bemærkningerne til Lovforslaget vil man finde fyldestgørende Oplysninger i saa Henseende, en Redegørelse for samtlige Storkredsers Vedkommende for, at ved Fordelingen efter Indbyggertal er skyldigt Hensyn taget til begge de Faktorer, som Grundloven kræver, der skal tages Hensyn til.

Man har ved Kredsinddelingen i størst muligt Omfang søgt at respektere Amtsgrensene af Hensyn til de forskellige Partiers Organisationsordning, som jo er amtsvis bestemt. Det har dog ikke helt kunnet lade sig gøre, og jeg ønsker i denne Forbindelse meget kraftigt at understrege, at der ikke paa noget Punkt ved Kredsinddelingen er taget politiske Hensyn af nogen Art, end-sige valggeometriske Hensyn. En nærmere Redegørelse for Inddelingen i Kredse findes i den Fortegnelse over Kommuner, af hvilke hver enkelt Valgkreds bestaar, som ledsager Lovforslaget, og det vil heraf fremgaa, at det gennemsnitlige Indbyggertal pr. Kreds bliver 43 000, lidt under i somme, lidt over i andre Kredse.

Somme vil maaske finde, at det er et ret betydeligt Indbyggertal, at Kredsomraaderne derigennem vil vokse meget stærkt, og det er jo unægtelig sandt; men jeg tror dog ikke, at Kredsene kan siges at være for store under Hensyn til den Forandring i Befordringsmidlerne, som er sket, og den Let-hed, hvormed man nu, ikke mindst ved Automobilets Hjælp, færdes over temmelig store Omraader.

Jeg finder ikke nogen Anledning til her at redegøre for Antallet af Valgkredse i hver enkelt Storkreds, heller ikke for disses Tal i Forhold til Antallet af nuværende Opstillingskredse — alt fornødt herom vil ærede Medlemmer finde i Bemærkningerne. Det vil ogsaa deraf fremgaa, hvorledes der er ræsonneret ved Fastsættelsen af Antallet af Valgkredse i hvert Amt, og